

LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap

Nóvák Katalin
az Alap feletti rendelkező miniszter

P.H

Budapest, 2021. augusztus „9.”

Bugár Csaba
Nyugdíjbiztosítási Alapot
kezelő szerv vezetője

P.H

Budapest, 2021. augusztus „12.”

I. A Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése egyenlegének alakulása, feltételrendszerének értékelése

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (továbbiakban: költségvetési törvény) a Nyugdíjbiztosítási Alap (a továbbiakban: Ny. Alap) bevételi és kiadási főösszegét 3 587 881,0 millió forintban, „0” egyenleggel határozta meg.

Az Ny. Alap bevételi előirányzata 2020. év végén módosításra került a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény végrehajtásáról rendelkező 2020. évi CXVII. törvény 13. §-a alapján, amely – a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet számára – megtérítési kötelezettséget írt elő az Ny. Alap Költségvetési hozzájárulások alcím javára 2019. évi hiányának rendezése érdekében.

2020. július elsején lépett hatályba az új, a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: új Tbj), amelynek 23. §-a a biztosított korábbi egészségbiztosítási, munkaerő-piaci és nyugdíjjárulék fizetési kötelezettségeit az új társadalombiztosítási járulék jogcímen egyesítette. Az új Tbj 25. és 26. §-a alapján a társadalombiztosítási járulék mértéke 18,5%, amelynek az 54%-a nyugdíjjárulék címen az Ny. Alapot illeti meg. Ez megfelel a biztosított által korábban fizetett 10%-os nyugdíjjárulék mértéknek. A költségvetési törvény címrendje 2020. évben nem változott, az adott bevételek a megfelelő jogcímen kerülnek elszámolásra.

Az Ny. Alap 2020. évi költségvetése alakulásában fontos szerepet játszott, hogy a szociális hozzájárulási adó mértéke 2020. január 1-jétől június 30-áig 17,5% volt, majd 2020. július 1- től az egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról szóló 2020. évi XLVI. törvény az adó mértékét 15,5%-ra csökkentette.

A szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része 2020. évben 71,63% volt.

A biztosított nyugdíjjárulék mértéke változatlanul 10% volt, mely a teljes járulékalap után fizetendő. A keresőtevékenységet végző saját jogú nyugdíjas 2020. július 1-jétől a foglalkoztatásra irányuló jogviszony típusától függetlenül mentesül a nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség alól.

A koronavírus járvány által különösen sújtott ágazatokban munkaadói és munkavállalói kedvezmények kerültek bevezetésre, amelyek a bevételek csökkenését eredményezték.

További meghatározó tényező, hogy a költségvetési törvény 56. §-a a 2020. évi nyugdíjemelés meghatározásánál 2,8%-os fogyasztói árnövekedés figyelembevételével számolt a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 62. § (1) és (2) bekezdése alapján.

Év eleji változás, hogy 2020. január 1-jétől a nyugellátásokat a 2019. novemberi kiegészítésre tekintettel – nyugellátások és egyes más ellátások 2020. január havi emeléséről szóló – 300/2019. (XII.11.) Korm. rendelet alapján először 0,7 %-kal kellett emelni a Tny. 62. § (5) bekezdése alapján, a 2,8%-os emelésre ezt követően került sor.

2020. november 1-jétől – 2020. január 1-jei visszamenőleges hatállyal – 1,2 %-os kiegészítő nyugdíjemelésre került sor a – nyugellátások és egyes más ellátások 2020. évi kiegészítő emeléséről szóló – 461/2020. (X. 21.) Korm. rendelet szerint.

Megjegyezzük továbbá, hogy a költségvetési törvényben előirányzott nyugdíjprémium novemberi kifizetésére nem került sor, tekintettel arra, hogy a Tny. 101. § (5) bekezdésében meghatározott feltételek (az államháztartás tárgyévi egyenlegcélja, és a GDP 3,5%-ot meghaladó növekedése) a koronavírus járvány gazdasági hatása miatt nem teljesültek.

II. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek, kiadásainak teljesítése

Az Ny. Alap a 2020. évet 3 340 398,7 millió forint bevételi és 3 651 142,5 millió forint kiadási főösszeg mellett, 310 743,8 millió forint hiánnyal zárta.

A hiányt a zárszámadás keretében kell rendezni, ezért a törvénytervezet arra tesz javaslatot, hogy az Ny. Alap KESZ hitelállományából a teljes 310 743,8 millió forint kerüljön elengedésre.

A teljesítés alakulását a következő táblázat szemlélteti.

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi teljesítés	millió forint; százalék	
					2020. évi telj. a módosított előír. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
Bevételi főösszeg	3 382 244,9	3 587 881,0	3 611 842,0	3 340 398,7	92,5	98,8
Kiadási főösszeg	3 509 894,7	3 587 881,0	3 587 881,0	3 651 142,5	101,8	104,0
Egyenleg	-127 649,8	0,0	23 961,0	-310 743,8		

A bevételek főösszege 7,5%-kal, 271 443,3 millió forinttal elmarad a módosított előirányzattól. A kiadások főösszege pedig 63 261,5 millió forinttal, 1,8%-kal túlteljesült.

Az előző évi teljesítéshez viszonyítva a bevételi főösszeg 41 846,2 millió forinttal, 1,2%-kal csökkent, a kiadási főösszeg pedig 141 247,8 millió forinttal, 4,0%-kal növekedett.

Éves szinten az Ny. Alap bevételei az Ny. Alap kiadásainak 91,5%-át fedezték, így 310 743,8 millió forint összegű hiánya képződött.

II. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek teljesítése

Az Ny. Alap 2020. évi bevételi főösszege 3 340 398,7 millió forint. A bevételek döntő hányadát (97,7%-át) a szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része és a járulékbevételek, hozzájárulások, valamint a késedelmi pótlék és bírság együttes 3 264 124,5 millió forint összege tette ki.

II. 1. 1. Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkező Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része, és a Biztosított nyugdíjjárulék

A bevételek között meghatározó jelentőségű a *Nemzeti Adó- és Vámhivaltól (a továbbiakban: NAV-tól) érkező szociális hozzájárulási adó, és a biztosított nyugdíjjárulék bevételek együttes 3 239 891,8 millió forint* összege. Ezen összeg 268 808,2 millió forinttal alacsonyabb az előirányzat értékénél, az előző évi teljesítéshez képest pedig 81 299,4 millió forint összegű, 2,4%-os csökkenést mutat.

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
NAV-tól érkező Szociális hozzájárulási adó és járulékbévételek összesen	3 321 191,2	3 508 700,0	3 239 891,8	92,3	97,6
Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része és munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék	1 852 942,8	1 907 900,0	1 703 512,6	89,3	91,9
Biztosított nyugdíjjárulék	1 468 248,4	1 600 800,0	1 536 379,2	96,0	104,6

A **Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része 1 703 512,6 millió forint**, amely 204 387,4 millió forinttal, 10,7%-kal alacsonyabb az előirányzatnál, és 149 430,2 millió forinttal, 8,1%-kal alacsonyabb a bázisévi teljesítésnél. A szociális hozzájárulási adó előző évhez viszonyított csökkenésében meghatározott szerepet játszott a szociális hozzájárulási adó mértékének 2020. július 1-jétől – 17,5%-ról – 15,5%-ra történő csökkentése. Másik fontos szerepet játszó tényező a koronavírus járvány volt, amelynek negatív gazdasági hatásának tompítása érdekében egyes nehéz helyzetbe került ágazatoknál, illetve juttatásoknál (pl. SZÉP kártya) munkaadói kedvezmények kerültek bevetésre. Az Ny. Alap bevételeinek alakulását kedvezően befolyásolta, hogy a szociális hozzájárulási adó felosztási aránya az előző évi 70,22%-ról 71,63%-ra növekedett.

A **Biztosított nyugdíjjárulék összege 1 536 379,2 millió forint**, amely 64 420,8 millió forinttal, 4,0%-kal alacsonyabb az előirányzatnál, és 68 130,8 millió forinttal, 4,6%-kal haladja meg az előző évi értéket. Az előző évhez viszonyított növekedés hátterében a bruttókereset-növekedés áll, amelyet a koronavírus-járvány miatt bevezetett intézkedések mérsékeltek. A foglalkoztatottság kedvezőtlen alakulása a KSH adatokban is nyomon követhető, amely szerint az alkalmazásban állók száma 3,1%-kal csökkent a bázisévhez képest, a bruttó átlagkereset 9,6%-kal növekedett, és az ezen adatok alapján számított bruttó keresettömeg pedig 6,2%-kal emelkedett. (Ez utóbbi adat az előző évben 12,0% volt.)

II. 1. 2. Egyéb járulékok és hozzájárulások

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
Egyéb járulékok és hozzájárulások összesen	19 838,2	22 430,0	19 469,7	86,8	98,1
Megállapodás alapján fizetők járulékai	686,7	630,0	673,8	107,0	98,1
Egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher	19 151,5	21 800,0	18 795,9	86,2	98,1

Egyéb járulékok és hozzájárulások összege 19 469,7 millió forint, amely összességében 2960,3 millió forinttal, 13,2%-kal alacsonyabb az előirányzatnál, és 368,5 millió forinttal,

1,9%-kal marad el a bázisidőszaki értéktől. Az Egyéb járulékok és hozzájárulások egyes jogcímeinek teljesítése a következők szerint alakult.

- A **Megállapodás alapján fizetők járulékeinak 673,8 millió forint** összege 43,8 millió forinttal, 7,0%-kal több az előirányzatnál és 12,9 millió forinttal, 1,9%-kal kevesebb a bázisévi teljesítésnél. E járulékok megfizetése 2020. I. félévében a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 34-35. §-a alapján történt, nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából, mértéke 24% volt. 2020. július 1-től az új Tbj. 48. §-a alapján a nyugdíjjárulék mértéke 22%-ra csökkent. A megállapodás alapján fizetők számának az előző években tapasztalt csökkenése 2020. évben megállt, stagnálás tapasztalható. 2019. év végén az érvényben lévő megállapodások száma 1353 darab volt, 2020. december 31-én pedig 1344 darab. Az ügyfelek 2020. évben 501 új megállapodást kötöttek, miközben 510 megállapodás szűnt meg. A 2020-ban érvényben lévő megállapodások 97,5%-a szolgálati idő és nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset, 2,2%-a az öregségi teljes, illetve résznyugdíjra jogosultsághoz hiányzó szolgálati idő megvásárlása, 0,3%-a pedig felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányok idejének szolgálati időként történő elismerése céljából került megkötésre.
- Az **Egyszerűsített foglalkoztatás után fizetendő közteher Ny. Alapot megillető része 18 795,9 millió forint** összegben teljesült, amely 3004,1 millió forinttal, 13,8%-kal alacsonyabb az előirányzatnál, és 355,6 millió forinttal, 1,9%-kal marad el a bázisévi teljesítéstől. Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 8. § (2) bekezdése alapján e közteher – munkavállalónként, a munkaviszony minden naptári napjára – a mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetében 500 forint, az alkalmi munka eseteiben 1000 forint, a filmipari statiszta alkalmi foglalkoztatása esetén pedig 3000 forint összegben terheli a foglalkoztatót. Az így befolyt összegből az adóhatóság 91,8 %-ot az Ny. Alapnak, 1,4 %-ot az E. Alapnak, 6,8%-ot a Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak utal át (13. § (2) bek.). A pandémia ennél a foglalkoztatási formánál is éreztette negatív hatását, különösen súlyosan érintette a turisztika és vendéglátás ágazatokat, melyben az egyszerűsített foglalkoztatás bevett alkalmazási típusnak számít.

II. 1. 3. Késedelmi pótlék, bírság

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	millió forint; százalék	
				2020. évi telj. az előír. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
<i>Késedelmi pótlék, bírság</i>	<i>5 229,6</i>	<i>4 200,0</i>	<i>4 763,0</i>	<i>113,4</i>	<i>91,1</i>

Késedelmi pótlék, bírság címen 4763,0 millió forint érkezett az Ny. Alap számlájára, amely 563,0 millió forinttal, 13,4%-kal több az előirányzatnál, és 466,6 millió forinttal, 8,9%-kal alacsonyabb az előző évi teljesítésnél.

2001. január 1-jétől a NAV késedelmi pótlék és bírság számlájára befolyt összegből a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető összeget a NAV számolja ki. A számítás alapja a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 13. számú mellékletében szereplő képlet.

II. 1. 4. Költségvetési hozzájárulások

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. a mód. előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
<i>Költségvetési hozzájárulások</i>	29 737,8	46 928,0	70 889,0	70 889,0	100,0	238,4
Tervezett pénzeszköz-átvétel	29 737,8	46 928,0	70 889,0	70 889,0	100,0	238,4

Az Ny. Alap a 2019. július hónapban elfogadott költségvetési törvény alapján 46 928,0 millió forint központi költségvetési hozzájárulásban részesült az év során folyamatosan, a finanszírozási terv ütemezésének megfelelően.

A 2020. november végén kihirdetett a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény végrehajtásáról rendelkező 2020. évi CXVII. törvény 13. §-a alapján az Ny. Alap 2020. évi tervezett pénzeszköz-átvételi előirányzata módosításra került. A jogszabály előírta, hogy az Ny. Alap 2019. évi 127 649,8 millió forint hiányából 103 688,7 millió forint a KESZ hitelállomány 2020. december 18-ai hatályú elengedésével kerüljön rendezésre, valamint elrendelte a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet általi 23 961,1 millió forint megtérítését az Ny. Alap javára. Így az Ny. Alap **pénzeszköz-átvétel előirányzata** növelésre került, összege **70 889,0 millió forintra módosult**. A 2019. évi – előzőekben jelzett – hiány megtérítésére 2020. december hónapban került sor.

Az Ny. Alap éves költségvetési hozzájárulásának együttes összege 41 151,2 millió forinttal haladta meg az előző évi támogatás összegét.

II. 1. 5. Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
<i>Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcs. egyéb bevételek</i>	6 207,6	5 614,0	5 332,8	95,0	85,9
Kifizetések visszatérülése és egyéb bevételek	6 207,6	5 614,0	5 332,8	95,0	85,9

A nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 5 332,8 millió forint összegben teljesültek, amely 281,2 millió forinttal, 5,0%-kal kevesebb az éves előirányzatnál, és 874,8 millió forinttal, 14,1%-kal alacsonyabb a bázisidőszaki teljesítésnél.

Az itt kimutatott bevételek 40,0%-át, 2 134,3 millió forintot a magán-nyugdíjpénztárak átutalásai teszik ki. A bázisévhez viszonyítva ezen összeg – a 2020 évben jelentkező reálhozam átutalásokat is figyelembe véve – 1 026,9 millió forinttal, 32,5%-kal csökkent.

Az Ny. Alapot megillető visszatérítések és egyéb végleges bevételek részaránya 23,0%-ot tesz ki, összege 1227,8 millió forint, amely 217,5 millió forinttal, 21,5%-kal növekedett a bázisévhez képest.

Az egyéb bevételek teljesítésénél kiemelendő még a – tárgyévet megelőző évhez kapcsolódó – államháztartáson belüli, háztartások jogalap nélküli kifizetések megtérülésének teljesítése, melynek részaránya 22,9%. A jogalap nélkül felvett ellátásokkal kapcsolatos megtérülések összege 2020-ban 1223,5 millió forint, amely 55,6 millió forinttal, 4,3%-kal alacsonyabb az előző évi értéknél.

A különféle egyéb bevételekből (megtérített ellátások, megtérítés a biztosítóktól /a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 76/B. §/, egyéb kárigény megtérítés, mulasztási bírság, késedelmi kamat, stb.) az Ny. Alapnak 747,2 millió forint bevétele keletkezett, ezen összeg 6,6 millió forinttal, 0,6%-kal magasabb a bázisévi értéknél.

II. 1. 6. Vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	millió forint; százalék	
				2020. évi telj. az előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi telj. %-ában
<i>Vagyongazdálkodás bevételei</i>	<i>40,5</i>	<i>9,0</i>	<i>52,4</i>	<i>582,2</i>	<i>129,4</i>
Ellátások fedezetére szolgáló vagyongazdálkodás bevételei	40,5	9,0	52,4	582,2	129,4

A vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek 52,4 millió forint összegű teljesítése az Ny. Alapot járuléktartozás fejében megillető vagyonelemek értékesítéséből, hasznosításából származik. A teljesítésből 50,5 millió forint pénzkövetelések tárgyévi megtérüléséből, az egyéb bérleti- és lízingdíj bevételek 1,8 millió forintos értékéből, továbbá mintegy 0,1 millió forint összegű részvény értékesítéséből származik.

II. 1. 7. A Nyugdíjbiztosítási Alap likviditása, a Kincstári Egységes Számlához kapcsolódó megelőlegezési számla igénybevételének alakulása

A likviditás és a hitelállomány alakulását az Ny. Alap esetében elsősorban a szociális hozzájárulási adó, valamint a járulékbévételek és hozzájárulások bevételei és a nyugdíj kifizetések közötti időbeli és összegszerű eltérés, valamint a „tervezett pénzeszköz-átvétel” összege és ütemezése határozta meg.

2020. december 31-én a hitelszámla egyenlege 310 526,5 millió forint volt.

Az Ny. Alap 2020. évi költségvetése 310 743,8 millió forint hiánnyal teljesült.

Az Ny. Alap az év folyamán, egyetlen napon sem rendelkezett bevételi többlettel, minden nap volt hitelállománya, amelynek átlagos összege 250 015,0 millió forint/nap volt. Az egyes hónapokra vonatkozó átlagos összegek azonban jelentős eltéréseket mutatnak. A legalacsonyabb 107 762,7 millió forint január hónapban volt, a legmagasabb 488 507,2 millió forint pedig az év utolsó hónapjában.

Az átlagos hitelállomány a bázisévhez képest jelentős mértékben emelkedett (2019. évben 79 077,3 millió forint volt). A meghitelezett napok száma szintén növekedett (2019. évben 173 nap volt), elsősorban annak eredményeként, hogy a koronavírus járvány negatív gazdasági hatásaként, illetve a bevezetett kedvezmények miatt a szociális hozzájárulási adó, valamint a járulékbévételek és a hozzájárulások bevétele elmaradt a kiadások összegétől.

II. 2. A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak teljesítése

Az Ny. Alap 2020. évi kiadásainak összege 3 651 142,5 millió forint. A kiadások döntő hányadát (99,8%-át) a nyugellátások képezik.

II. 2. 1. Nyugellátások

Az Ny. Alap 2020-ban is a saját jogú nyugellátásokat (öregségi nyugdíj, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíj, valamint a legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők részére megállapított öregségi nyugdíj), valamint a hozzátartozói nyugdíjakat (özvegyi nyugdíjak főellátásként és kiegészítésként, szülői nyugdíj, árvaellátás) finanszírozta.

A költségvetési törvényben előírányzott nyugdíjprémium novemberi kifizetésére nem került sor, tekintettel arra, hogy a Tny. 101. § (5) bekezdésében meghatározott feltételek a koronavírus járvány gazdasági hatása miatt nem teljesültek.

Az Ny. Alap 2020. évi nyugdíjkiadása 3 644 874,9 millió forintot tett ki, amely a KSH – 2021. június 1-jei évközi – STADAT 21.2.1.3. adattáblája alapján a GDP 7,6%-a. A kiadás éves szinten több mint 2 millió 151 ezer személy ellátását fedezte.

II. 2. 1. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap 2020. évi nyugdíjkiadása – főbb adatok

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2020. évi nyugdíjkiadása az előzetes tényadatok alapján **3 644 874,9 millió forint**. Ez a teljesítés 64 429,9 millió forinttal, 1,8%-kal haladja meg a 3 580 445,0 millió forintos törvényi előírányzatot.

A nyugdíjprémium és egyszeri juttatás 2019. évre vonatkozó, elhúzóó megállapításokból származó, korrekciós tételeinek 302,8 millió forintos kiadási összegét figyelmen kívül hagyva, a nyugdíjkiadás összege 3 644 572,1 millió forint. Ez az összeg a nyugdíjprémium és egyszeri juttatás nélküli 3 560 013,0 millió forintos előírányzati összegnél 84 559,1 millió forinttal, 2,4%-kal magasabb. A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak 2020. évi kiadási adatait a következő táblázat tartalmazza.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2020. évi nyugdíjkiadása

	Kiadás (millió forint)	Létszám (ezer fő/hó)	Egy ellátottra jutó átlagos kifizetés (Ft/fő/hó)
Öregségi nyugdíj	3 254 119,3	2 038,2	133 045
Korhatár feletti öregségi nyugdíja	2 966 781,6	1 882,9	131 307
Nők korhatár alatti nyugellátása	287 337,7	155,4	154 103
Hozzá tartozói nyugellátás	389 867,5	748,2	43 422
Özvegyi nyugdíj összesen	360 409,6	692,9	43 345
Özvegyi nyugdíj főellátásként	51 076,9	57,8	73 694
Özvegyi nyugdíj kiegészítésként	309 332,8	635,2	40 585
Árvaellátás	29 457,9	55,3	44 389
Egyszeri segély	585,3		
NYUGDÍJKIADÁS (nyugdíjprémium és egyszeri juttatás nélkül)	3 644 572,1	2 151,3	141 177
Nyugdíjprémium	41,3		
Egyszeri juttatás	261,5		
Nyugdíjprémium és egyszeri juttatás együtt	302,8		
NYUGDÍJKIADÁS MINDÖSSZESEN (nyugdíjprémiummal és egyszeri juttatással)	3 644 874,9		

^{a)} A hozzá tartozói kiegészítő ellátásban részesülők száma szerepel a sajátjogú nyugdíjknál is, így az összlétszámot nem emeli. A létszámban csak a főellátásként folyósított ellátások szerepelnek.

^{b)} A fő- és kiegészítő ellátások együttes összegének egy ellátott személyre vetítésével (tehát a főellátások 2 millió 151,3 ezres létszámának figyelembevételével) számolt érték.

II. 2. 1. 2. A nyugdíjkiadás alakulása az előirányzathoz viszonyítva

A nyugellátások törvényi előirányzathoz viszonyított alakulását a következő táblázat mutatja be.

A 2020. évi nyugellátások, a nyugdíjprémium és egyszeri juttatás előirányzathoz viszonyított alakulása

	2020. évi		
	előirányzat (millió forint)	teljesítés (millió forint)	A teljesítés és az előirányzat különbsége (millió forint)
Nyugellátások kiadása	3 560 013,0	3 644 572,1	84 599,1
Nyugdíjprémium (előirányzat: Nyugdíjprémium céltartalék, teljesítés: nyugdíjprémium és egyszeri juttatás kiadása)	20 432,0	0,0 ^{a)}	-20 432,0
Összesen	3 580 445,0	3 644 572,1	64 127,1

^{a)} 2020. évben nyugdíjprémium és egyszeri juttatás címén csak 2019. évre vonatkozó, elhúzódo megállapításokból származó korrekciós tételek kifizetésére került sor, de az előirányzati összeg kifizetése nem történt meg. Ezért a nyugdíjprémium és egyszeri juttatás kiadásánál a 302,8 millió Ft-os 2019. évre vonatkozó teljesítés nem került figyelembevételre.

II. 2. 1. 2. 1. Eltérés az előirányzattól ellátás-csoportonként

Az Ny. Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak 2020. évi kiadását – összehasonlítva a bázisév tényadataival és a tárgyévi előirányzattal – a következő táblázat foglalja össze.

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak kiadási adatai

	2019. évi tény	2020. évi előirányzat	2020. évi tény	2020. évi tény/ 2020. évi előirányzat	2020. évi tény/ 2019. évi tény
				(millió forint, %)	
Öregségi nyugdíj	3 074 633,2	3 173 657,0	3 254 119,3	102,5	105,8
Korhatár feletti öregségi nyugdíja	2 813 847,9	2 887 746,0	2 966 781,6	102,7	105,4
Öregségi nyugdíjként megállapított	2 462 354,1		2 625 429,1		106,6
Korhatár feletti rokkantsági nyugdíjból átsorolt	351 493,8		341 352,5		97,1
Nők korhatár alatti nyugellátása	260 785,3	285 911,0	287 337,7	100,5	110,2
Hozzá tartozói nyugellátás	381 160,4	385 756,0	389 867,5	101,1	102,3
Özvegyi nyugdíj összesen	351 786,3	356 504,0	360 409,6	101,1	102,5
Özvegyi nyugdíj főellátásként	53 677,4		51 076,9		95,2
Özvegyi nyugdíj kiegészítésként	298 108,9		309 332,8		103,8
Árvaellátás	29 374,1	29 252,0	29 457,9	100,7	100,3
Egyszeri segély	588,1	600,0	585,3	97,6	99,5
NYUGDÍJKIADÁS	3 456 381,7	3 560 013,0	3 644 572,1	102,4	105,4
Nyugdíjprémium és egyszeri juttatás együtt	45 927,1	20 432,0	302,8	1,5	0,7
NYUGDÍJKIADÁS MINDÖSSZESEN (nyugdíjprémiummal és egyszeri juttatással)	3 502 308,8	3 580 445,0	3 644 874,9	101,8	104,1

Az egyes ellátási kiadások előirányzathoz viszonyított alakulásával kapcsolatban a következőket emeljük ki.

A **korhatár feletti öregségi nyugdíjának** 2 966 781,6 millió forintos kiadása az előirányzatot 79 035,6 millió forinttal haladja meg, ami 2,7%-os túllépést jelent. Mivel a létszámalakulás a tervezettől kismértékben tér el, a túllépés a kiegészítő nyugdíjmelés többletével és a magasabb átlagösszegű új megállapítások cserélődési hatásával magyarázható.

A **nők korhatár alatti nyugellátásának** 287 337,7 millió forintos kiadása 1426,7 millió forinttal, 0,5%-kal haladja meg a 285 911,0 millió forintos előirányzatát. Az előirányzathoz képest magasabb kiadás a tervezetthez képest nagyobb mértékű nyugdíjmeléssel és az átlagösszeg változásában szintén szerepet játszó cserélődéssel magyarázható. (Mely ezen ellátás esetén a nagyobb fluktuáció miatt jelentősen magasabb.) A kiadásnövekedést mérsékelte a tervezetthez képest megvalósult létszámváltozás.

Az **özvegyi nyugdíjak** 360 409,6 millió forintos kiadása 3905,6 millió forinttal, 1,1%-kal magasabb a 356 504,0 millió forintos előirányzatánál. Az **árvaellátás** 29 457,9 millió forintos tényleges kiadása 205,9 millió forinttal, 0,7%-kal magasabb a 29 252,0 millió forintos tervezett összegnél. Összességében a hozzá tartozói nyugellátásokra fordított 389 867,5 millió forintos kifizetés 4 111,5 millió forinttal, 1,1%-kal magasabb a 385 756,0 millió forintos előirányzatnál.

II. 2 .1. 2. 2. A nyugdíjkiadások előirányzatot meghaladó teljesülésének főbb okai

A 2020. évi nyugdíjkiadások 64 127,1 millió forinttal, 1,8%-kal teljesültek a törvényi előirányzat felett, amely az alábbi okokra vezethető vissza

- Az előirányzat kalkulációjának alapját képező, **bázisévi nyugellátási kiadások 33 353,7 millió forinttal** meghaladták a 2020. évi előirányzat tervezésekor figyelembe vett 2019. évi várható értéket. Ennek legfontosabb oka az évközi inflációs folyamatok miatt, 2019 novemberében végrehajtott 0,7%-os kiegészítő emelés. (12 havi, egyösszegű kifizetés formájában, az emelés 2020 januárjában épült be az ellátásokba.) Ez 22 792,2 millió forinttal növelte a bázisévi kiadásokat.

Emellett a 2019-es bázisévben a nyugdíjasok létszáma, valamint az új megállapítások hatása is csekély mértékben (4 ezer fővel, illetve mintegy 100 forinttal) növelte a tervezésnél figyelembe vett létszámot/átlagösszeget. E két tényező együttes hatása 0,3%-kal, 10 561,5 millió forinttal tovább növelte a báziskiadásokat.

- A nyugdíjas fogyasztói árindex – 2020. I-VIII. havi tényadatok alapján, szeptember hónapban prognosztizált – éves várható mértéke 4,0% volt, meghaladva a tervezéskor kalkulált 2,8%-ot. Ehhez igazodva a Tny. 62. § (3) bekezdése szerinti intézkedésre került sor. A 2020. januári 2,8%-os nyugdíjemelést novemberben – januárra visszamenőleges hatályú – 1,2%-os emelés egészítette ki, amely az ellátásokba beépült.

Az **1,2%-os kiegészítő intézkedés** további 41 300,2 millió forintos – előirányzatban nem szereplő – kiadási hatással járt 2020-ban. Ennek figyelembevétel a januári 2,8%-os és a novemberi 1,2%-os emelés együttes, 136 889,0 millió forintos hatása **40 989,0 millió forinttal** haladja meg a tervezésnél – eltérő feltételekkel – kalkulált összeget.

- A létszámváltozás, valamint az állomány cserélődése 2020-ban kismértékben tért el a tervezettől. Ennek legfőbb oka az új öregségi nyugellátások tervezettnél magasabb száma, így a 2020. évi ellátási átlagléttség 2 millió 151,3 ezer fő lett. Ez a tervezett 7 ezer fős helyett csak 3 ezer fős csökkenést jelent 2019-hez viszonyítva. (Maga a létszámcsökkenés szabályozási és demográfiai okokra vezethető vissza.) A legfrissebb adatok szerint 70 808 fő részére állapítottak meg öregségi nyugellátást 2020. évi hatállyal. **A kisebb létszámcsökkenés 6 308,2 millió forintos többletkiadással járt.**

A nyugdíj-megállapítások többlete az ellátások átlagát is növelte, mivel az új megállapítások átlaga meghaladta az állományi átlagot. Ez átlagosan közel 130 forinttal növelte az ellátások havi átlagát. A némileg megnövekedett **cserélődési hatás 4 564,2 millió forintos többletkiadással járt 2020-ban.**

- Technikai jellegű korrekciónak tekinthető, hogy a **visszaérkezett ellátások az előző évhez képest 656,0 millió forinttal nagyobb mértékben kerültek elszámolásra**, némileg csökkentve a kiadásokat. (Az előirányzat ennek változásával értelemszerűen nem kalkulált.)

Az előbbieket összefoglalva a 2020. évi nyugdíjkiadások előirányzatot meghaladó többletének főbb tényezői a következők:

(millió forint)

2019. évi báziskiadások többlete	33 353,7
2020. novemberi 1,2%-os emelés hatása	40 989,0
Létszámnövekedés és cserélődés tervezettől eltérő alakulása	10 872,4
Visszaérkezett ellátások tervezettnél nagyobb kiadáscsökkentő hatása	-656,0
Összesen:	84 559,1

Mivel 2020. évben nem került kifizetésre nyugdíjprémium, illetve egyszeri juttatás, az erre szolgáló **20 432,0 millió forintos előirányzati céltartalék nem került kifizetésre. Ezzel korrigálva, a kerekítés szabályait is alkalmazva a nyugdíjkiadások 64 127,1 millió forinttal haladták meg a 2020. évi előirányzat mértékét.**

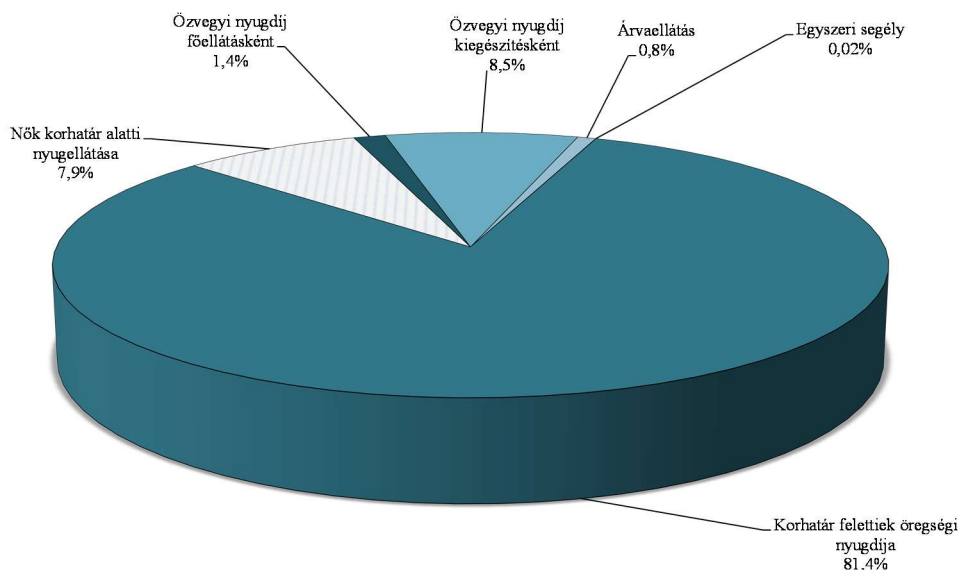
II. 2. 1. 2. 3. A nyugdíjprémium és egyszeri juttatás eltérése az előirányzattól

A 2020. évre tervezett 4,0%-os GDP növekedés alapján **nyugdíjprémium és egyszeri juttatás kifizetése vált volna szükségessé.** Az évközi folyamatok alapján a GDP növekedés várható értéke nem érte el a 3,5%-ot, így 2020-ban nyugdíjprémium illetőleg egyszeri juttatás kifizetésére, az e célra előirányzott 20 432,0 millió forint felhasználására nem került sor.

Az összeállítás további része a 2020. évi nyugdíjkiadást – az ellátások összegébe nem beépülő – nyugdíjprémium és egyszeri juttatás kiadásai nélkül mutatja be.

II. 2. 1. 3. Az ellátáscsoportok kiadásának megoszlása

A nyugdíjkiadás döntő hányadát, (a kerekítési szabályok alkalmazásával) 89,3%-át az öregségi nyugdíjakra fizették ki. Ezen ellátási csoporton belül a korhatár feletti öregségi nyugdíjakra fordított kiadás a teljes nyugellátási kiadás 81,4%-a volt. A hozzátartozói ellátások kiadásán belüli részaránya 10,7%, melynek döntő részét (az összkiadás 8,5%-át) az özvegyi kiegészítő ellátások kiadásai tették ki. Az alábbi ábrán az egyes ellátáscsoportok kiadásának megoszlása látható.

II. 2. 1. 4. A nyugdíjkiadások alakulása az előző évhez viszonyítva

A bázisévi 3 456 381,7 millió forintos nyugdíjkiadáshoz viszonyítva 2020-ban 188 190,4 millió forinttal, 5,4%-kal növekedett a nyugdíjkiadás. A növekedést az alábbi tényezők határozták meg.

II. 2. 1. 4. 1. A kiadásnövekedés összetevői

A kiadásnövekedés levezetésekor (eltérően az Ny. Alap költségvetési adataitól) a visszaérkezett tételek levonását megelőző kiadási értékekkel, vagyis a ténylegesen folyósított ellátásokkal szükséges számolni. (Ez a kiadás feleltethető meg az ellátási létszámnak.)

2019-ben a visszaérkezett ellátások 6595,5 millió forint összegű kiadási tételének levonása nélküli, folyósított ellátási összeg 3 462 977,2 millió forint volt. A 2020. évi folyósított kiadási összeg 3 651 823,6 millió forint, amely szintén tartalmazza a visszaérkezett tételek 7251,5 millió forintos kiadását.

A folyósított kiadások változásának összetevői:

- **5,6%-os ellátási átlagnövekedés** a nyugellátások és egyes más ellátások 2020. január havi emeléséről szóló 300/2019. (XII. 11.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően végrehajtott, 2,8%-os 2020. évi emelés, továbbá a nyugellátások és egyes más ellátások 2020. évi kiegészítő emeléséről szóló 461/2020. (X. 21.) Korm. rendelet szerint végrehajtott 1,2%-os kiegészítő nyugdíjemelés, amelyek együttes mértéke az év közbeni elhalálozásokkal figyelembe véve is 4,0%; az emelt összegre kalkulált 1,6%-os cserélődés; valamint
- **0,1%-os létszámcsökkenés.**

A folyósított ellátások (visszaérkezett kiadásokat figyelmen kívül hagyó) kiadás-emelkedésének átlag- és létszámösszetevői a következők:

3 462 977,2 millió forint (2019. január-decemberi folyósított kiadás) *1,0560 (átlagos ellátási összeg emelkedése) *0,9986 (létszámváltozás) ~ 3 651 823,6 millió forint (2020. január-decemberi folyósított kiadás).

A 3 651 823,6 millió forintos összegből a visszaérkezett ellátások 2020. I-XII. havi 7 251,5 millió forintos összegét levonva – a kerekítési szabályok figyelembevételével – adódik a 3 644 572,1 millió forintos költségvetési összeg.

A kiadásnövekedés összetevői a költségvetési kiadások alapján:

A Nyugdíjbiztosítási Alap nyugdíjkiadásainak növekedésében az egyes tényezők hatása a következő:

– nyugdíjemelés	136 889,0	millió forint
– cserélődés, összetétel-változás	56 849,2	millió forint
– létszámváltozás	-4 891,8	millió forint
– visszautalt ellátások miatti korrekció (kerekítve)	-656,0	millió forint
Együttesen:	188 190,4	millió forint

II. 2. 1. 4. 2. A nyugellátások átlagos összege

A visszaérkezett ellátásokkal csökkentett, valamint a nyugdíjprémium és egyszeri juttatás kifizetése nélküli ellátási kiadás alapján számolt átlagos ellátás összege 2020-ban 141 177 forint volt. Ez 5,6 %-kal magasabb a 2019. évi 133 698 forintos összegnél.

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások átlagos összege*

(Ft/fő/hó, %)

	2019. évi átlag	2020. évi átlag	2020. év/ 2019. év
Öregségi nyugdíj	125 965	133 045	105,6
Korhatár feletti öregségi nyugdíja	124 666	131 307	105,3
Nők korhatár alatti nyugellátása	141 910	154 103	108,6
Hozzá tartozói nyugellátás			
Özvegyi nyugdíj összesen			
Özvegyi nyugdíj főellátásként	70 851	73 694	104,0
Özvegyi nyugdíj kiegészítésként	38 838	40 585	104,5
Árvaellátás	42 831	44 389	103,3
ELLÁTÁSOK ÖSSZESEN^{a)}	133 698	141 177	105,6

* A visszaérkezett ellátások figyelembevételével számolt ellátási kiadás alapján.

^{a)} A fő- és kiegészítő ellátások együttes összegének egy ellátott személyre vetítésével (tehát a főellátások számának figyelembevételével számolt érték).

Az ellátási átlagösszegek 5,6% növekedésében a legfontosabb tényező a nyugdíjmelés. **2020. január 1-jei hatállyal 2,8%-os nyugdíjmelésre került sor** a korábbiakban ismertetett Korm. rendelet alapján. A 2,8%-os emelés éves hatása 95 588,8 millió forintot jelentett a teljes növekményből. A januári nyugdíjmelésből közel 2 millió 165 ezer fő részesült. Az emelés egy főre jutó összege meghaladta a 3700 forintot.

A nyugdíjas fogyasztói árindex 2020-ra vonatkozó, 4,0%-os prognózisa alapján, 2020 novemberében további 1,2%-os mértékű nyugdíjmelésre került sor, amelynek kiadása 41 300,2 millió forint volt. A januárig visszamenőleges egyösszegű kiegészítést 2 millió 94 ezer fő részére folyósították.

Az ellátási átlagösszegek növekedésében a nyugdíjmelés mellett a nyugdíjas állomány belső összetételének változásából adódó hatás is szerepet játszott. Ennek legfontosabb eleme, az állományba beléptettek és kikerültek ellátásának különbsége (az ún. cserélődés). Tovább növeli az ellátási átlagot, hogy a viszonylag alacsony összegű hozzátartozói főellátások (özvegyi nyugdíj, árvaellátás) létszáma jelentősen (8,5, illetve 3,2 százalékkal) csökkent a vizsgált időszakban. Így az állományban megnőtt a jóval magasabb átlagos összegű öregségi nyugdíjak részaránya. Nagyrészt ezek eredményeként (illetve egyéb kisebb jelentőségű folyamatok hatására) az egy főre jutó ellátás az intézkedésen túl 1,6%-kal emelkedett.

II. 2. 1. 5. Az ellátottak létszáma, ellátásszám

2020-ban átlagosan **2 millió 151 ezer fő** részesült a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátásban. Ez **3 ezer fővel, tehát 0,1%-kal alacsonyabb** az előző év átlagos létszámánál.

A nyugdíjasok átlagos létszámának tervezési folyamatában a megvalósult létszámváltozáshoz képest kissé nagyobb létszámcsökkenést mutatott a prognózis. A több folyamat együttes hatásaként megvalósult 3,0 ezer fő létszámcsökkenés okai a következők:

2020 első félévében aktuálisan senki sem töltötte be a nyugdíjkorhatárt (az 1956 elején születettek 2020 közepén érték el a 64,5 évet), így a korhatár feletti nyugdíjasok száma ebben az időszakban csökkent. Ezt a hatást részben kompenzálta, az 1955-ben születettek 2019

folyamán lezajló nyugdíjba vonulásának áthúzódó hatása. (2019 során folyamatosan állományba kerülőkkel a létszám-növekedési hatás megoszlott 2019-2020. évek között.) A létszámcsökkenés 4 891,8 millió forinttal mérsékelte a 2020. évi kiadásokat. Az új megállapítások számában a második félévtől már megfigyelhető volt az erőteljesebb beáramlás, az 1956 elején születettek korhatárbetöltése miatt. Az év egészére vonatkozóan 43,7 ezer új korhatár feletti öregségi nyugdíj megállapítására került sor.

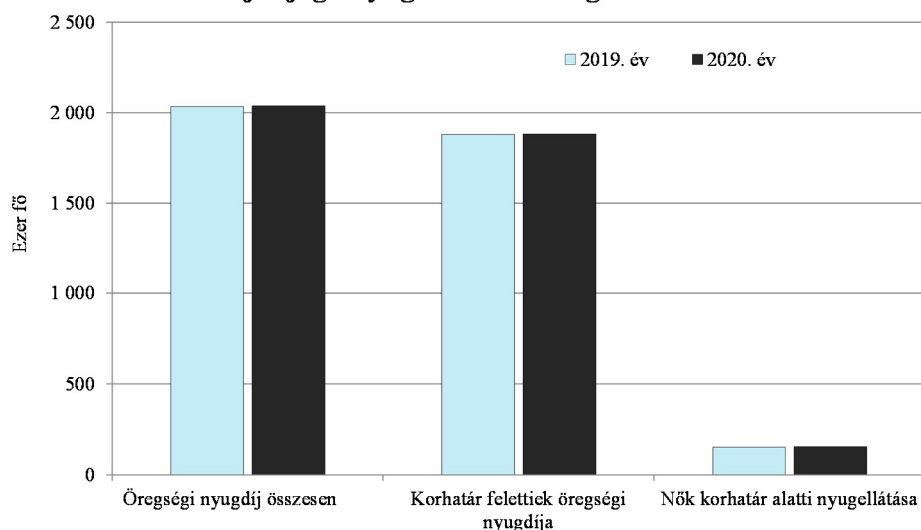
A hozzátartozói ellátások tekintetében is tovább folytatódott a létszámcsökkenés. A nők korhatár alatti nyugdíjában részesülők száma azonban tovább emelkedett. A fenti folyamatok, valamint a halálozás együttesen eredményezték a létszám 0,1%-os csökkenését.

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások főbb ellátáscsoportjainak létszáma

	2019. évi létszám (ezer fő/hó)	2020. évi létszám (ezer fő/hó)	2020. év/ 2019. év
Öregségi nyugdíj	2 034,1	2 038,2	100,2
Korhatár feletti öregségi nyugdíja	1 880,9	1 882,9	100,1
Nők korhatár alatti nyugellátása	153,1	155,4	101,5
Hozzátartozói nyugellátás	759,9	748,2	98,5
Özvegyi nyugdíj összesen	702,8	692,9	98,6
Özvegyi nyugdíj főellátásként	63,1	57,8	91,5
Özvegyi nyugdíj kiegészítésként ^{a)}	639,6	635,2	99,3
Árvaellátás	57,2	55,3	96,8
LÉTSZÁM ÖSSZESEN^{a)}	2 154,3	2 151,3	99,9

^{a)} A hozzátartozói kiegészítő ellátásban részesülők száma szerepel a sajátjogú nyugdíjknál is, így az összlétszámot nem emeli.

Saját jogú nyugellátások átlagos létszáma

A korhatár feletti öregségi nyugdíjak létszáma 0,1%-kal magasabb a vizsgált időszakban az előző évhez képest. Ebből az ellátotti körből a megállapításkor is öregségi nyugdíjasok száma 0,2%-kal csökkent 2020-ban. A korhatár feletti rokkantsági nyugdíjkból átsorolt korbetöltött öregségi nyugdíjasok száma tovább mérséklődött, 2020-ban 6,5%-kal (mivel e csoport létszáma már nem bővül). A nők korhatár alatti ellátásából a korbetöltéskor átsoroltak létszáma 2020-

ban átlagosan 24,4 ezer fővel növelte a korhatár feletti öregségi nyugdíjasok létszámát. A **nők korhatár alatti nyugellátásából** 2020-ban 2,2 ezer fővel, 1,5%-kal részesülnek többen, mint 2019-ben.

Tovább folytatódott a hozzátartozói főellátások számának – demográfiai és jogszerzési okok miatti – hosszú évek óta tartó visszaesése is, 5,4 ezer fővel, 8,5%-kal csökkent a létszám. A kiegészítő ellátások száma 4,5 ezer ellátással, 0,7%-kal mérséklődött 2020-ban.

Méltányossági emelések, ellátások

A költségvetési törvény szerint az Ny. Alap fejezeténél a Nyugellátások alcímen belül az adott előirányzat terhére méltányossági alapon megállapításra kerülő nyugellátásra 200 millió forint, méltányossági alapú nyugdíjemelésre 800 millió forint, egyszeri segélyre 600 millió forint volt felhasználható.

A COVID–19 koronavírus-járvány megjelenése után a beérkező kérelmek száma lecsökkent, különösen a kivételes nyugellátás-emelések tekintetében.

Szeptembertől a kivételes nyugellátás-emelésre irányuló kérelmek kivételével a kérelmek száma ismét emelkedett, így az összes benyújtott igény ezeknél az ügytípusoknál a 2019-es évhez hasonlóan alakult.

Az Ny. Alapból finanszírozott kivételes nyugellátás-emelésre, nyugellátás megállapításra és egyszeri segély folyósításra, az ún. méltányossági ellátások megállapítására és folyósítására vonatkozó szabályokat a Tny. 66. §-a, illetve annak részleteit a végrehajtására kiadott 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 72/B. §-a határozza meg. Az egyes méltányossági ellátások elbírálása során többek között a Korm. rendelet szerinti előírásoknak (pl. minimális szolgálati időnek, jövedelmi/pénzellátási összегhatár alatti feltételnek) kell megfelelni, az ellátások összege (pl. legkisebb és legmagasabb mértéke) is szabályozva van. Körültekintő mérlegelés alapján a jogszabályi feltételeknek megfelelő, indokolt kérelmek kerülhetnek csak teljesítésre.

A 2019. évi jogszabály módosítás következtében megállapítható kivételes méltányosságból az árvaellátás akkor is, ha az árva huszonöt évesnél idősebb, de a huszonhetedik életévét még nem töltötte be, és felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanulmányokat folytat.

Méltányossági nyugdíj-emelés és megállapítás, egyszeri segély

Megnevezés	2019.			2020.		
	Tárgyévben benyújtott kérelmek száma	Tárgyévben engedélyezett kérelmek száma	Egy főre jutó átlag *Ft/fő/hó **Ft/fő	Tárgyévben benyújtott kérelmek száma	Tárgyévben engedélyezett kérelmek száma	Egy főre jutó átlag *Ft/fő/hó **Ft/fő
Kivételes nyugellátás-emelés*	53 112	32 915	3 690	42 417	26 803	4 075
Kivételes nyugellátás megállapítás*	2 423	1 037	22 340	2 146	892	21 315
25. életévüket betöltött továbbtanuló árvák méltányosságból történő továbbfolyósítása*	532	368	29 508	559	395	32 409
Egyszeri segély**	46 165	32 756	17 957	46 171	31 306	18 700

*Egy főre jutó átlag Ft/fő/hó.

** Egy főre jutó átlag Ft/fő.

2020. évben 42 417 fő kérelmezett méltányossági nyugdíjemelést, amely 20,1%-kal alacsonyabb a bázis évinél. Az év során engedélyezésre került 26 803 személy kérelme. Az elbírált ügyekhez viszonyítva a teljesítés aránya 63,8%, amely az előző évi teljesítési arányhoz képest növekedett. Az egy főre jutó emelés havi átlaga 4075 forint, amely 10,4%-kal emelkedett az előző évhez viszonyítva.

A nyugdíjak méltányossági jogkörben történő megállapítása iránt 2146 fő nyújtott be kérelmet, amely 277 fővel kevesebb az előző évinél. 2020 évben 892 fő részére állapítottak meg nyugellátást, amely 14,0%-kal kevesebb a bázisévinél. A teljesítési arány az elbírált ügyekhez viszonyítva 44,8%-os volt.

A 25. életévüket betöltött, továbbtanulók árvaellátásának tovább-folyósítása iránti kérelmet 2020. évben 559 fő nyújtott be, amely 5,1%-kal magasabb az előző évinél. Az év során elbírált 527 közül 395 kérelmet teljesítettek (75,0%). Az egy főre jutó emelési átlag 32 409 forintot tett ki, amely 9,8%-kal emelkedett az előző évhez képest.

A bázis évhez viszonyítva egyszeri segély iránti kérelmet nagyságrendileg ugyanannyian (6 fővel több), 46 171 fő nyújtott be. Az év során 31 306 kérelem teljesítésére került sor (68,8%). A segélyek átlagösszege 18 700 forint volt, amely 2019-hez viszonyítva 4,1%-kal emelkedett.

A méltányossági emelések hatására a 2020. évi kiadás 1374,4 millió forinttal emelkedett. A 800 millió forintos éves keretösszegeből a tárgyévi emelésekre 744,9 millió forintot fizettek ki, míg az előző évi emelések áthúzódó hatása mintegy 629,5 millió forint volt.

II. 2. 1. 6. A nyugdíjak reálérték alakulása

A nyugdíjak reálértékének alakulását **kétféle megközelítésben** vizsgáljuk. Az egyik arra ad választ, hogy az **állományban folyamatosan benn levők nyugdíjának reálértéke hogyan változott**. Tehát a **nyugdíjemelések** (és egyéb nyugdíjnövelő intézkedések) fogyasztói

árszínvonalhoz viszonyított változását méri. 2020-ban 0,2%-os reálérték növekedés valósult meg.

A tartósan állományban levőkre vonatkozó reálérték-index azonban **nem a teljes nyugdíjas társadalom reálérték-viszonyait fejezi ki**. Minél hosszabb időszakot vizsgálunk ilyen módon, annál kevésbé reálisak a változatlan állomány reálérték-adatai, hiszen az állomány időközben jelentősen kicserélődött. Újonnan megállapított nyugellátások kerülnek be, illetve az elhunyt nyugdíjasok csökkentik a létszámot. Mindkét változás jellemzően növeli az ellátási átlagot, mivel az új nyugdíjak annál magasabbak, az elhunytak átlagos ellátása pedig alacsonyabb.

Ezért indokolt a **teljes öregségi nyugdíjas állomány átlagos ellátásának éves emelkedését is összehasonlítani az árindex-szel**. E mutatóban a nyugdíjemeléseken, egyéb nyugdíjintézkedéseken túl **az állomány-cserélődés – tehát alapvetően az új nyugdíjak elhunytakénál magasabb átlagának – hatása is megjelenik**.

2020-ban összességében 4,0%-os nyugdíjemelés végrehajtására került sor, kizárólag a rendszeres emeléseket figyelembe véve. **A saját jogú öregségi nyugdíjas állomány átlagos ellátásának 5,6%-os (tehát az állomány-cserélődést is tartalmazó) emelkedése 1,8%-os reálérték-növekedést jelent.**

Természetesen a nyugdíjak értékalakulásának két, eltérő szemléletű mutatója között hosszabb távon tovább nő a különbség. **1989-hez viszonyítva például a végig állományban lévők nyugdíja 21,7-szeresére nőtt, az (egyres évet jellemző) átlagnyugdíj viszont 25,0-szörösére.** (Alapvetően a folyamatosan beáramló új nyugdíjak ellátásnövelő hatása miatt.) **Ebből kiindulva, az eltelt időszak fogyasztói árnövekedését (2002-től a nyugdíjasokét) figyelembe véve a két szemléletben az ellátások reálértéke 16,1%-kal illetve 33,9%-kal emelkedett 1989 óta összesen.**

Az egyes évekre bontott hatásokat a következő táblázat szemlélteti.

A nyugdíjak értékalakulásának mutatói

Évek	Fogyasztói árindex ^{a)}	Nyugdíj-emelés ^{b)}	Átlagnyugdíj növekedése ^{c)}	Nyugdíjak reálérték-változása ^{d)}	
				a nyugdíj-emelés alapján	az átlagnyugdíj növekedése alapján
1989					
1990	28,9	22,0	25,6	-5,4	-2,5
1991	35,0	25,6	24,8	-7,0	-7,5
1992	23,0	20,0	12,9	-2,4	-8,2
1993	22,5	18,0	19,7	-3,7	-2,3
1994	18,8	24,8	24,9	5,1	5,1
1995	28,2	15,4	15,5	-10,0	-9,9
1996	23,6	12,6	12,7	-8,9	-8,8
1997	18,3	19,5	20,1	1,0	1,6
1998	14,3	21,6	22,0	6,4	6,8
1999	10,0	14,2	14,1	3,8	3,7
2000	9,8	10,8	11,8	0,9	1,9
2001	9,2	15,9	16,5	6,1	6,7
2002	5,3/5,3	15,8	16,3	10,0	10,4
2003	4,7/4,6	13,1	13,9	8,1	8,9
2004	6,8/7,3	9,6	10,9	2,1	3,4
2005	3,6/3,9	9,5	11,4	5,4	7,2
2006	3,9/5,0	7,6	9,5	2,5	4,3
2007	8,0/10,7	6,5	10,4	-3,8	-0,2
2008	6,1/6,9	7,3	10,4	0,4	3,3
2009	4,2/4,9	-1,9	-1,4	-6,5	-6,0
2010	4,9/4,5	1,6	3,2	-2,8	-1,2
2011	3,9/4,4	4,3	1,1	-0,1	-3,1
2012	5,7/5,7	5,9	7,4	0,2	1,6
2013	1,7/1,5	5,2	6,1	3,6	4,5
2014	-0,2/-0,6	2,4	2,6	3,0	3,3
2015	-0,1/0,4	1,8	2,8	1,4	2,4
2016	0,4/0,6	1,6	2,6	1,0	2,0
2017	2,4/2,3	2,4	3,1	0,1	0,8
2018	2,8/2,7	3,0	5,2	0,3	2,4
2019	3,4/3,5	3,4	4,9	-0,1	1,3
2020	3,3/3,8	4,0	5,6	0,2	1,8

^{a)} 2001-ig általános, 2002-től általános és nyugdíjas fogyasztói árindex.

^{b)} A nyugdíjasok teljes körére kiterjedő intézkedések (éves rendszeres emelések, a 13. havi nyugdíj fokozatos bevezetése és megszüntetése) hatását jelző mutatók találhatók.

^{c)} A sajátjogú öregségi nyugdíjasok átlagos nyugdíjösszeg növekedése, amelyben az emelések (intézkedések) mellett megjelenik az állomány változásának hatása is.

^{d)} A nyugdíjak reálérték változása a nyugdíjas árindexszel számolva.

II. 2. 1. 7. Tájékoztató a Nyugdíjbiztosítási Alap visszaérkezett ellátásairól

Az Ny. Alap 2020. évi nyugdíjkiadását csökkentő, visszaérkezett ellátások összege – a nyugdíjprémiumhoz és egyszeri juttatáshoz kapcsolódó visszaérkezett tételek figyelembevételével – **7255,0 millió forint**. A 2019. évi visszaérkezett tételek **6648,9 millió forint** összegéhez viszonyítva a 2020. évi összeg 606,2 millió forinttal, 9,1%-kal magasabb.

Az alábbi táblázat a visszaérkezések részletes adatait mutatja be ellátásonkénti bontásban.

Visszaérkezett ellátások

Ellátás	Kiadás (millió forint)	
	2019.	2020.
Öregségi nyugdíj	5 482,1	6 090,8
korbetöltött öregségi nyugdíj	5 416,8	6 017,2
- <i>öregségi nyugdíjként megállapított nyugdíj</i>	4 329,7	4 851,3
- <i>korhatár feletti rokkantsági nyugdíjából átsorolt öregségi nyugdíj</i>	1 066,2	1 119,1
- <i>a nők korhatár alatti nyugellátásából korbetöltéskor átsorolt öregségi nyugdíj</i>	20,9	46,7
nők korhatár alatti nyugellátása	65,3	73,7
Hozzá tartozói nyugellátás	1 113,2	1 160,5
árvaellátás	82,3	58,9
özvegyi nyugdíj	1 030,9	1 101,7
- <i>özvegyi nyugdíj főellátásként</i>	223,6	224,1
- <i>özvegyi nyugdíj kiegészítésként</i>	807,2	877,6
Egyszeri segély	0,2	0,1
ÖSSZESEN:	6 595,5	7 251,5
Nyugdíjprémium és egyszeri juttatás^{a)}	53,4	3,6
Nyugdíjprémium	52,6	3,5
Egyszeri juttatás	0,8	0,1
MINDÖSSZESEN (nyugdíjprémiummal és egyszeri juttatással):	6 648,9	7 255,0

^{a)} A 2019. évi adatok tartalmazzák az adott évi nyugdíjprémiumhoz és egyszeri juttatáshoz kapcsolódó kifizetések visszaérkezett tételei mellett, a 2018. évi jogosultságok elhúzódó megállapításaiból származó kifizetések visszaérkezett tételeit is. A 2020. év nyugdíjprémium és egyszeri juttatás adatai a 2019. évre vonatkozó, elhúzódó megállapításokból származó kifizetések visszaérkezett tételei.

II. 2. 2. Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. a előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi %-ában
<i>Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai</i>	7 283,1	7 433,0	6 266,2	84,3	86,0
Postaköltség	5 114,9	6 302,0	5 188,4	82,3	101,4
Egyéb kiadások	2 168,3	1 131,0	1 077,8	95,3	49,7

A költségvetési törvény a Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai jogcímen 7433,0 millió forint összegű előirányzatot tartalmazott.

A *Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásainak* teljesítési összege 6266,2 millió forint, amely 1166, millió forinttal, 15,7%-ponttal alacsonyabb az előirányzatnál, és 1017,0 millió forinttal 14,0 %-kal marad el a bázisidőszaki értéktől.

A **Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai döntő részét** (82,8%-át) a postaköltség 5188,4 millió forint összege teszi ki, amely 1113,6 millió forinttal, 17,7%-kal kisebb az előirányzatnál, az előző évi teljesítésnél pedig 73,5 millió forinttal, 1,4%-kal magasabb.

A postaköltség előző évhez viszonyított növekedését a 2020. november végén megkötött postai tarifa-megállapodás szerinti emelt díjtételek indokolják.

A postaköltségek 77,0%-át a nyugellátások utalásához kapcsolódó postautalvány 3994,0 millió forint költségei teszik ki. A postaköltségek 23,0%-át a levélposta költségek jelentik.

Az egyéb kiadások 1077,8 millió forint összegben teljesültek, amely 53,2 millió forinttal, 4,7%-kal kisebb az előirányzatnál, és 1090,5 millió forinttal, 49,7%-kal alacsonyabb összegű a bázisidőszaki teljesítésnél.

Az egyéb kiadások legjelentősebb tétele (48,9%-a) a nyugdíjtranszfer, amelyet az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény, és a végrehajtására kiadott 219/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet szabályoz. Összege 527,1 millió forint, amely a bázis évhez képest 877,3 millió forint összegű csökkenést mutat. Ezen kiadások előző évhez képesti csökkenését a 2019. évi Európai Unió parlamenti képviselő választás miatti magas bázisévi nyugdíjtranszfer összeg eredményezte.

Az egyéb kiadások között jelenik meg többek között a nyugdíjszakmai nyomtatványok költsége, a bankköltség, az előző évet érintő egyes bevételek visszatérítése, a fordítás költsége.

II. 2. 3. Vagyongazdálkodás kiadásai

millió forint; százalék

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az előir. %-ában	2020. évi telj. a 2019. évi %-ában
<i>Vagyongazdálkodás kiadásai</i>	1,5	3,0	1,4	46,7	93,3
Ellátások fedezetésre szolgáló vagyongazdálkodás kiadásai	1,5	3,0	1,4	46,7	93,3

A vagyongazdálkodás kiadásai az egyes vagyonelemekkel kapcsolatos közös költség megfizetési, reklám költség és kapcsolódó ÁFA fizetési kötelezettségből eredtek.

Az ellátások fedezetére szolgáló vagyongazdálkodás kiadása mintegy 1,4 millió forint volt, amely az előirányzat 46,7%-át teszi ki.

III. A Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási szektorának mérlegtagozódása és egyes tételeinek alakulása

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 27 812,5 millió forint. Az eszközök állománya az előző évhez viszonyítva 8,8%-kal csökkent

A készletek a beszámolási időszakban 79,9 millió forinttal csökkentek, mely az előző időszakhoz képest 22,3%-os állománycsökkenést mutat. Az év végi állomány 278,0 millió forint, mely a követelés (járuléktartozás) fejében, értékesítési céllal átvett készletek 209,0 millió forintos, valamint a vásárolt készletek 69,0 millió forintos állományát tartalmazza.

A pénzeszközök 2019. évi 0,8 millió forintos állománya 2020. évben nulla, mivel a pénztár megszüntetésre került.

Az eszközök legnagyobb, 99,0%-os hányadát az ellátási szektorban a követelések adják, melynek értéke 27 534,5 millió forint.

A mérlegben a követelések között került kimutatásra a közhatalmi bevételekkel összefüggésben keletkező követelés, melynek értékvesztéssel csökkentett összege 26 410,7 millió forint, mely 2448,9 millió forinttal, 8,5%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva.

A 2020. évben a közhatalmi bevételek NAV követelés állománya 119 457,8 millió forint, az elszámolt értékvesztés összege 93 047,0 millió forint.

A követelések kisebb része a működési bevételek járulék jellegű követeléseiből (megtérített ellátás, mulasztási bírság, járulék tartozás fejében megítélt pénzkövetelések) 292,0 millió forint, illetve a jogalap nélküli ellátás követelés 530,3 millió forintos állományából tevődik össze. Összességében a működési bevételek követelés állománya az előző évhez viszonyítva 88,2 millió forinttal csökkent.

A költségvetési évben esedékes követelések összege 27 233,0 millió forint, amely 2537,1 millió forinttal, 8,5%-kal alacsonyabb az előző évinél, mely feltételezhetően a követelésállomány csökkenésével és a hatékonyabb behajtási tevékenységgel magyarázható.

A költségvetési évet követően esedékes követelések összege 52,4 millió forint, mely az előző évhez képest jelentős 3,8 millió Ft csökkenést mutat.

A követelések között mutatjuk ki a követelés jellegű sajátos elszámolásokat 249,1 millió forinttal, mely az adott előlegek 145,1 millió forintos, és a nem társadalombiztosítási ellátásokhoz kapcsolódó kifizetéseknek a meg nem térített 104,0 millió forintos értékét foglalja magába. Ezen sajátos elszámolásoknál a nyitó adatokhoz képest a csökkenés 65,1 millió forint volt.

Aktív időbeli elhatárolások állománya nem volt 2020 évben.

FORRÁSOK

A források záró állománya 27 812,5 millió forint, mely a saját tőke -286 365,8 millió forint és a kötelezettségek 314 178,3 millió forint összegéből tevődik össze.

A saját tőke 2019. évi -76 706,0 millió forintos záró adatához képest 2020. évben ezen a mérlegsoron -286 365,8 millió Ft szerepel, a jelentős változást a 209 659,8 millió forintos mérlegszerinti negatív eredmény okozza.

A kötelezettségek állománya összességében az előző évi adatokhoz képest jelentős mértékben 206 973,1 millió forinttal nőtt. A nagymértékű kötelezettségváltozást a KESZ hitel 310 627,8 millió forintos igénybevétele okozta.

Passzív időbeli elhatárolások állománya nem volt 2020 évben.

IV. Nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások 2020. évi alakulása

2020. évben a nem az Ny. Alapból finanszírozott ellátások összes kiadása 145 168,5 millió forint, bevétele 145 070,6 millió forint, a finanszírozási hiány 97,9 millió forint volt.

A 2020. évi finanszírozás helyzetét tekintve a központi költségvetés által finanszírozott **korhatár alatti ellátások** kiadásai 93 280,1 millió forint összegben teljesültek, amely 7 372,7 millió forinttal meghaladta az éves előirányzat összegét (85 907,4 millió forint). Míg szolgálati járandóság kiadásai 1 652,8 millió forinttal maradtak el az előirányzattól, addig a korhatár előtti ellátás, táncművészeti életjáradék kiadásai 9 025,5 millió forinttal haladták meg az előirányzatot.

A korhatár alatti ellátások kiadása 0,6%-kal nőtt a 2019 évben teljesített kifizetésekhez (92 691,6 millió forint) képest.

A bevételek, amelyek összege 93 243,4 millió forint, 36,7 millió forinttal elmaradnak a kiadások összegétől, amelyet a zárszámadás keretében kell a Nyugdíjbiztosítási Alap részére a központi költségvetésnek megtérítenie.

Korhatár alatti ellátásban 2020. évben átlagosan 35 295 fő részesült, az átlagos ellátás havi összege 220 231 forintot tett ki.

Ezen belül:

- szolgálati járandóságban részesült 27 109 fő, 218 763 forint/fő/hó átlaggal,
- korhatár előtti ellátásban 8186 fő részesült, 225 093 forint/fő/hó átlaggal,
- táncművészeti életjáradékban pedig 57 fő, akiknek havi ellátási átlaga 192 248 forint volt.

A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások ellátási kiadásai 24 569,7 millió forint összegben teljesültek (ebből 266,2 millió forint postaköltség), amely 6,4%-os csökkenést jelent a 2019. évben teljesített kifizetésekhez (26 242,3 millió forinthez) képest. Ezen ellátások kiadásai 240,2 millió forinttal elmaradtak az éves előirányzat összegétől, a 24 809,9 millió forinttól.

Ugyanitt kerül elszámolásra a hősi halott hozzátartozójának kiegészítő hozzátartozói támogatása, amelynek kiadása és megtérítése is 1,2 millió forint volt.

A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések kiadása 254,3 millió forinttal túlteljesült az előirányzathoz képest. Az átmeneti bányászjáradék, szénjárandóság kiegészítése és keresetkiegészítés 433,9 millió forinttal, mezőgazdasági járadék 174,4 millió forinttal, a házastársi pótlék kiadása 148,4 millió, valamint az egyéb támogatások kiadása 2,8 millió forinttal maradt el az előirányzattól.

A bevételek összege 24 502,4 millió forintban teljesült, amely 67,3 millió forinttal elmarad a kiadásoktól, a hiányt a zárszámadás keretében kell az Ny. Alap részére megtéríteni.

Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő ellátást 2020. évben átlagosan 86 768 fő kapott, az egy főre jutó havi ellátás összege pedig 23 342 forint volt. Részletezve:

- átmeneti bányászjáradékban, szénjárandóság kiegészítésben és kereset-kiegészítésben 2 306 fő részesült, 280 086 forint/fő/hó átlaggal,
- mezőgazdasági járadékot 1372 fő részére folyósítottak, 65 706 forint/fő/hó átlaggal,
- politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések jogcímen 60 206 fő kapott átlagosan 18 502 forintos havi ellátást,
- házastársi pótlékot és jövedelempótlékot 10 075 fő kapott, 17 244 forintos havi ellátási átlaggal,
- egyéb támogatásban (lakbér-hozzájárulásban, cukorbeteg támogatásban) 12 810 fő részesült.

A művészeti nyugdíjsegélyek kiadása a 2020. évben 1297,5 millió forint, a bevétele 1298,0 millió forint volt, 0,5 millió forint többletet eredményezve.

MAK nyugdíjsegélyt 2020. évben 1811 fő részére folyósítottak, 59 624 forintos havi átlagos ellátási összegben.

A közjogi méltóságok részére járó juttatás, valamint a közjogi méltóságok utáni hozzátartozói nyugellátás kiadása 217,2 millió forint, bevétele 217,8 millió forint volt a 2020. évben, a 0,6 millió forintos többletet a zárszámadás keretében kell rendezni az alábbiak szerint:

- Az Ny. Alapnak az Alkotmánybíróság volt elnökei részére járó juttatás fedezete jogcímen 0,6 millió forintot vissza kell utalnia az Alkotmánybíróság fejezet részére.

A **pénzbeli kárpótlás** 553,0 millió forintos kifizetése az előirányzat 559,7 millió forintos összegéhez képest 6,7 millió forint megtakarítást eredményez.

A **Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok** kiadásainál, amelyek összege 1605,8 millió forint, az előirányzat 1694,9 millió forint összegéhez mérten 89,1 millió forint megtakarítás mutatkozik.

A pénzbeli kárpótlás kiadásai 17,6%-kal, míg a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok kiadásai 7,8%-kal alacsonyabbak a 2019. évi kiadásoknál. Az ellátottak száma mindkét ellátás esetében csökkent (18,6 illetve 8,8%-kal), viszont mind a pénzbeli kárpótlás alapösszegének, mind a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok összegének emelésére sor került az év folyamán.

E két ellátás esetében a megtérítések összege együttesen 2159,5 millió forint, amely 0,7 millió forinttal meghaladja a kiadások összegét, a többletet a zárszámadás keretében kell az Ny. Alapnak a központi költségvetés részére visszautalnia.

A Hadigondozottak Közalapítványa által finanszírozott hadigondozotti ellátások, és az MNV Zrt. által finanszírozott vagyoni kárpótlási, valamint az NFA által finanszírozott termőföld életjáradékra váltásából adódó kiadások megtérítése – a jogszabályokban rögzített utólagos finanszírozási rendnek és a finanszírozókkal kötött megállapodásokban foglaltaknak megfelelően – a kifizetésekhez igazodik. Az éves szinten mutatkozó eltérések a hőközi kifizetésekből, ill. az év végi elszámolások miatti időbeli eltolódásokból adódnak. Részletezve:

A **hadigondozotti ellátások** kiadásai 14 906,8 millió forint összegben teljesültek, bevétele 14 908,2 millió forint volt, 1,4 millió forint többletet eredményezve. A hadigondozotti ellátások kiadásai 4,2%-kal csökkentek a 2019. évi kiadásokhoz képest.

A **vagyoni kárpótlási** életjáradék kiadása 498,3 millió forint, bevétele 498,5 millió forint volt, így a finanszírozási többlet 0,2 millió forint.

A vagyoni kárpótlási életjáradék kiadásai 18,2%-kal elmaradnak a 2019. évi kiadástól.

Az ellátottak száma a vagyoni kárpótlás esetében 20,7%-kal csökkent, míg a hadigondozotti ellátások esetében 0,4%-kal nőtt.

A termőföld átadása ellenében megszerzhető életjáradék kiadása a 2020. évben 8238,9 millió forint volt, amely 4,5%-kal alacsonyabb a 2019. évi kiadásnál. Az ellátottak létszáma ebben az ellátási körben 6,5%-kal csökkent, ezt azonban részben ellensúlyozta az ellátások emelésének hatása.

A Hadigondozottak Közalapítványa, az MNV Zrt., valamint az NFA által finanszírozott ellátások tekintetében a többletek, illetve hiányok rendezésére a finanszírozási megállapodások alapján kerül sor.

A működési költségtérítések alakulása

A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások, valamint a korhatár alatti ellátások működési költségeinek megtérítése az eredeti előirányzatnak megfelelően: 1917,3 millió forint összegben teljesült.

A pénzbeli kárpótlási és a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok tekintetében a térítés az eredeti előirányzatnak megfelelően: 40,5 millió forint összegben teljesült, a központi költségvetés által finanszírozott ellátások együttes működési költségtérítése így 1957,8 millió forint volt.

A hadigondozotti ellátások 2020. évben megtérített működési költségeinek összege 291,7 millió forint, a vagyoni kárpótlási életjáradéknak a finanszírozói megállapodás alapján elszámolt működési bevétele 17,2 millió forint, a termőföld ellenében járó életjáradék 2020. évben megtérített működési költsége 40,0 millió forint volt. Az összes, nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátás működési költségtérítése a 2020. évben 2306,7 millió forint volt.

V. Tárgyétvet megelőző év zárszámadási törvényben foglalt rendelkezések végrehajtása

A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény végrehajtásáról szóló 2020. évi CXVII. törvény 13. §-a értelmében az Ny. Alap fejezet 127 649,8 millió forint hiányából 103 688,7 millió forint KESZ hitelállomány elengedésre került, valamint a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 23 961,1 millió forintot – költségvetési hozzájárulásként – megtérített a LXXII. Nyugdíjbiztosítási Alap részére.

Az Ny. Alap közreműködésével, de nem az Ny. Alap terhére folyósított 2019. évi ellátásokhoz kapcsolódóan a megtérítési és visszautalási kötelezettségek teljesítése a 12. §-ban előírtak szerint végrehajtásra került.